

Hallingdal Kraftnett

Lienvegen 41
3580 GEILO

ARKIV

UNIVERSITETETS KULTURHISTORISKE MUSEER Universitetet i Oslo		
Saksb. JMA	- 6 SEPT. 2000	Kopi
Ark.: 0617		
Saksnr. 00/14879	Dok.nr. 1	

Kulturminneregistrering i samband med melding om framføring av strøm til Sjauset - Narveset og Trillhustippen, Gol kommune.

Strekningene for framføring av strømkabel er nå befart.

Trillhustippen

Det ble registrert nyere tids kulturminner på strekningen Trillhustippen. På nordsiden av Hallingdalselva og sør for riksvei 7 ligger det en tørrmurt brønn (se kart, vedlegg 2). På eiendommen Velta går kabelen igjennom området hvor bygningene lå før jernbanen ble bygget. Her kan man bl.a. se et tørrmurt fundament til en låvebru og enkelte rydningsrøyser (se vedlegg 2).

Kulturavdelingen ber om at de synlige kulturminnene ikke berøres.

Fra Velta og sørover skal kabelen følge en hestevei opp lia. Denne hesteveien kan sees i forbindelse med virksomheten på Velta, som man gjennom skriftlige kilder vet har vært bebodd fra begynnelsen av 1800-tallet. Navnet Velta indikere jo også at dette har vært en velteplass for tømmer. Slike hesteveier er et kulturminne som det blir stadig blir færre av. Kulturavdelingen ser helst at et annet alternativ blir vurdert, slik at denne veien får ligge uberørt. En mulighet er imellom bekken og hesteveien, men dette kan kanskje være noe trangt og vanskelig å få til i praksis. Det beste hadde vært om kabelen ble lagt på andre siden av bekken, dvs. på vestsiden.

Blir det likevel besluttet å grave kabelen i veitraséen, ber vi om at dette blir gjort på en skånsom måte og at den tilbakeføres i samme stand som før gravingen.

Sjauset - Narveset

Det ble ved befaringen registrert 7 automatisk fredete kulturminner, hvorav 5 kan komme i konflikt med planlagt kabeltrasè. Disse er merket på vedlagte kart med R-nr., og registreringene R-1 til R-4 er merket med rødt bånd i terrenget.

R-1 Jernvinneanlegg. På brinken av en flate på nordsiden av Vola ble det funnet jernslag. Anlegget er ikke synlig på overflaten. Området som tilhører anlegget er på ca. 20x25 meter. Flere steder her er det svært mye kull i bakken, og det ble også sett røstet (tørket) myrmalm i prøvestikkene.

Tiltak: Kabelen er tenkt lagt der hvor dette anlegget ligger. Vi foreslår at kabelen legges lenger øst enn foreslått, dvs. nærmere hytta på gbnr. 26/131. Dette er skissert på vedlagt kart. Områdets avgrensning i terrenget er merket med røde bånd i hvert hjørne. Velges det en annen løsning, må kulturavdelingen kontaktes før graving.

POST ADRESSERES TIL AVDELINGEN - IKKE TIL ENKELTPERSONER

Postadresse
BUSKERUD FYLKESKOMMUNE
Fylkeshuset
N-3020 Drammen

Besøksadresse
Hauges gate 89
E-postadresse

Telefon
32 80 85 00

Telefaks
32808672

Bankkonto
2200.07.13523
Foretaksregisteret
NO 964 951 373

Vår dato
28.08.2000

Vår referanse
00/01558-4

R-2 Kullgrop. Gropa ligger på vestsiden av den østligste gruslagte veien inn til ny hytte på gbnr. 26/210. Den har en diameter på 1,5x1,0 meter og er 0,5 meter dyp. Gropa kommer ikke i konflikt med kabeltraséen slik den er tegnet inn på kartet.

R-3 Jernvinneanlegg. Ligger helt inntil uthuset på gbnr. 26/212. Markerer seg som en liten høyde i terrenget, nedsunken i midten. Kraftig kullag på ca. 10 cm tykkelse rett under torva. Noen slaggbiter.
Tiltak: Kabeltraséen går like øst for jernvinneanlegget. Her må man være påpasselig slik at det ikke graves nærmere enn 5 meter fra anleggets ytterkant.

R-4 Denne registreringen består av **3 kullgroper**. 2 ligger rett ved siden av hverandre. Disse 2 ligger 5 meter øst for den eldste og østligste seterbua på Hovdestølen. På den nedbeitete setervollen er disse gropene svært synlige. De har en diameter på ca. 7 meter, og en dybde på ca. 0,6 meter.

Tiltak: Kabeltraséen går like i nord- og nordøstkant av disse gropene. Her må kabelen legges noe lenger nord og nordøst for ikke å skjære igjennom vernesonen på 5 meter.

Den tredje gropa ligger ca. 40 meter sør for de 2 andre, og berøres ikke.

R-5 Kullgrop som ligger ca. 80 meter sørøst for de 2 gropene på R-4. Gropa markerer seg med kraftig voll i sørøst og nordøst, og har en rektangulær nedskjæring i terrenget på ca. 3x4 meter i omkrets og dybde 0,5 meter.

Tiltak: Også her må kabelen legges noe lenger nord for å unngå vernesonen på 5 meter fra synlig ytterkant av gropa.

R-6 Jernvinneanlegg og kullgrop. På hyttetomta gbnr. 26/125 ligger det en kullgrop 5 meter fra nordvestveggen på hytta. Ved siden av denne ligger det en svært stor slaggblokk. Ifølge hytteeieren lå den der hvor hytta i dag ligger. Prøvestikk viste at det lå slagg i hele området nordvest og vest på høyden som hytta ligger på. På den dyrkede mark nord for hytta skal det også ha ligget en større slagghaug som nå er utpløyd.

Tiltak: Det har på denne kollen vært et jernvinneanlegg som det fremdeles finnes spor av. Selv om noe er ødelagt, er anlegget fortsatt å betrakte som automatisk fredet. Kabeltraséen inn til denne hytta må derfor legges om. Vi foreslår at den legges i eller i østkant av veien inn til hytta, over opparbeidet parkeringsplass og inn i hyttas østre hjørne (se kartvedlegg). Velges det en annen løsning, må dette diskuteres med kulturavdelingen.

R-7 Kasterøys (varp). På Brennhovdseter, gbnr. 48/16, ligger det en kasterøys ca. 10 meter vest for uthus. Røysa er oval, ca. 5x3 meter og 0,7 meter høy. Kasterøyser består av små stein, og det var en skikk med å kaste en stein på røysa hver gang man passerte den. En slik røys indikerer dermed også en eldre ferdselsåre.

Tiltak: Hvis traséen legges slik som kartet viser, vil ikke denne røysa berøres. Vi ber likevel om at man her er aktsom ved anleggsvirksomheten slik at den ikke blir berørt.

På strekningen fra Hovdestølen og vestover skal traséen ligge på nordsiden av veien. Her ligger det flere steingjerder, mulig at de er bygget som en fegate fra setra og ut. Vi ser det som svært viktig å bevare slike detaljer i et godt bevart og levende kulturlandskap. Kulturavdelingen anbefaler at kabelen graves ned i eller i kanten av veien her, slik at en unngår å berøre steingjerdene.

Kulturavdelingen ber om at det taes hensyn til våre kommentarer.

Vår dato
28.08.2000Vår referanse
00/01558-4

Dersom det under anleggsarbeid i området skulle dukke opp andre fredete kulturminner, må arbeidet straks stanses og kulturavdelingen i fylkeskommunen varsles jf. kulturminneloven § 8.2. Vi ber spesielt om oppmerksomhet ved graving over dyrka mark på Narveset og Tryhusvollen. Her kan det ha vært automatisk fredete kulturminner som nå er jevnet ut som følge av oppdyrkingen.

Det er brukt 22,5 arbeidstimer á kr. 450,- i forbindelse med kulturminneregistrering av planen. Faktura for innbetaling på kr. 10 125,- blir sendt fra regnskapsseksjonen snarest.

Med hilsen

Kjersti Bærug Hulbakk
Fung. fylkeskultursjef

Geir Helgen

Fylkeskonservator

Lars Groseth
arkeolog

Vedlegg:

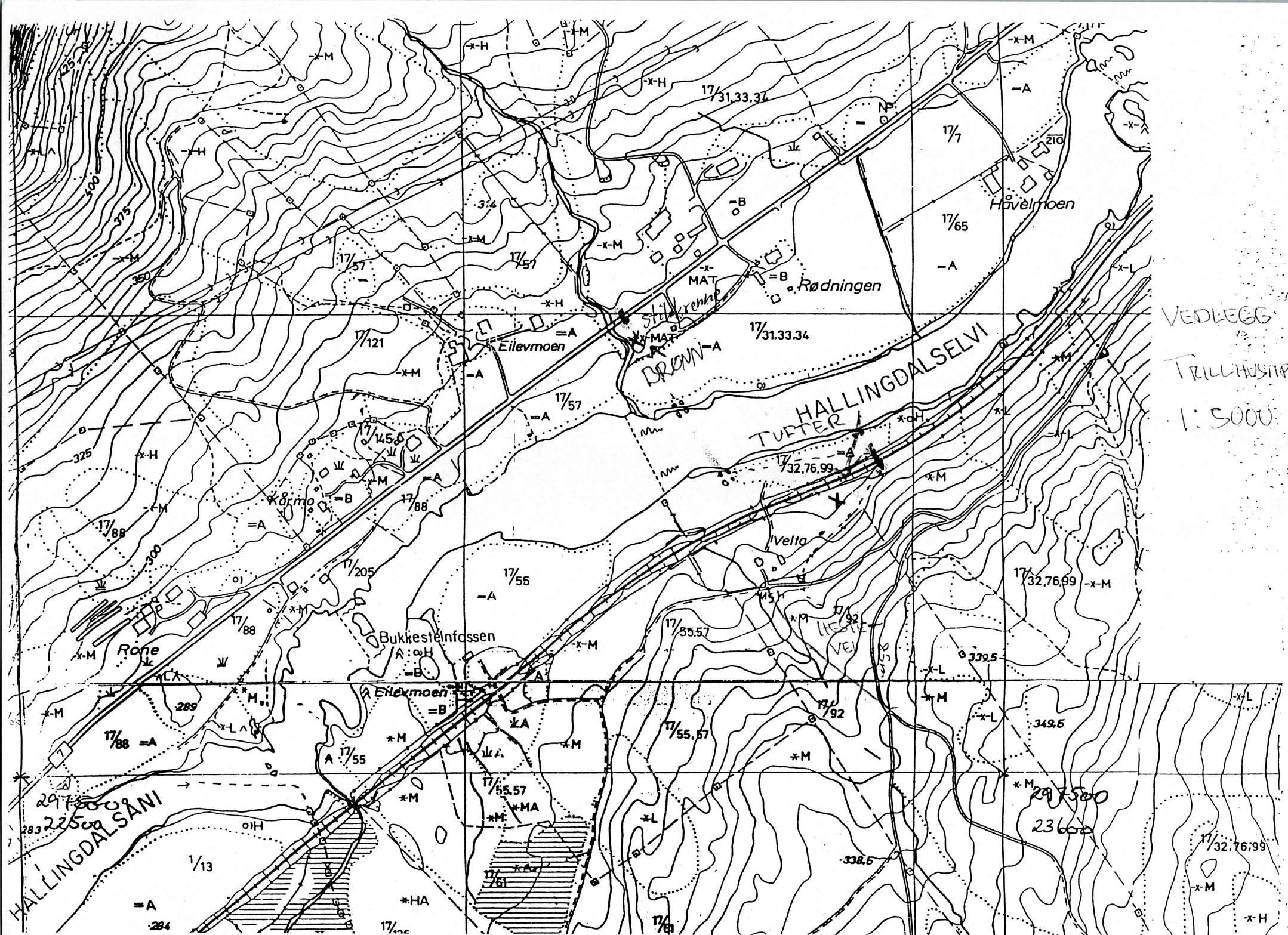
- 1 3 kartutsnitt 1:2000, Sjauset - Narveset
- 2 1 kartutsnitt 1:5000, Trillhustippen

Kopi til:

Fylkesrevisoren, her
Kari Wøien, her

Kopi med vedlegg til:

Universitetet i Oslo UKM
Pb 6762 St. Olavs plass,
0164 OSLO

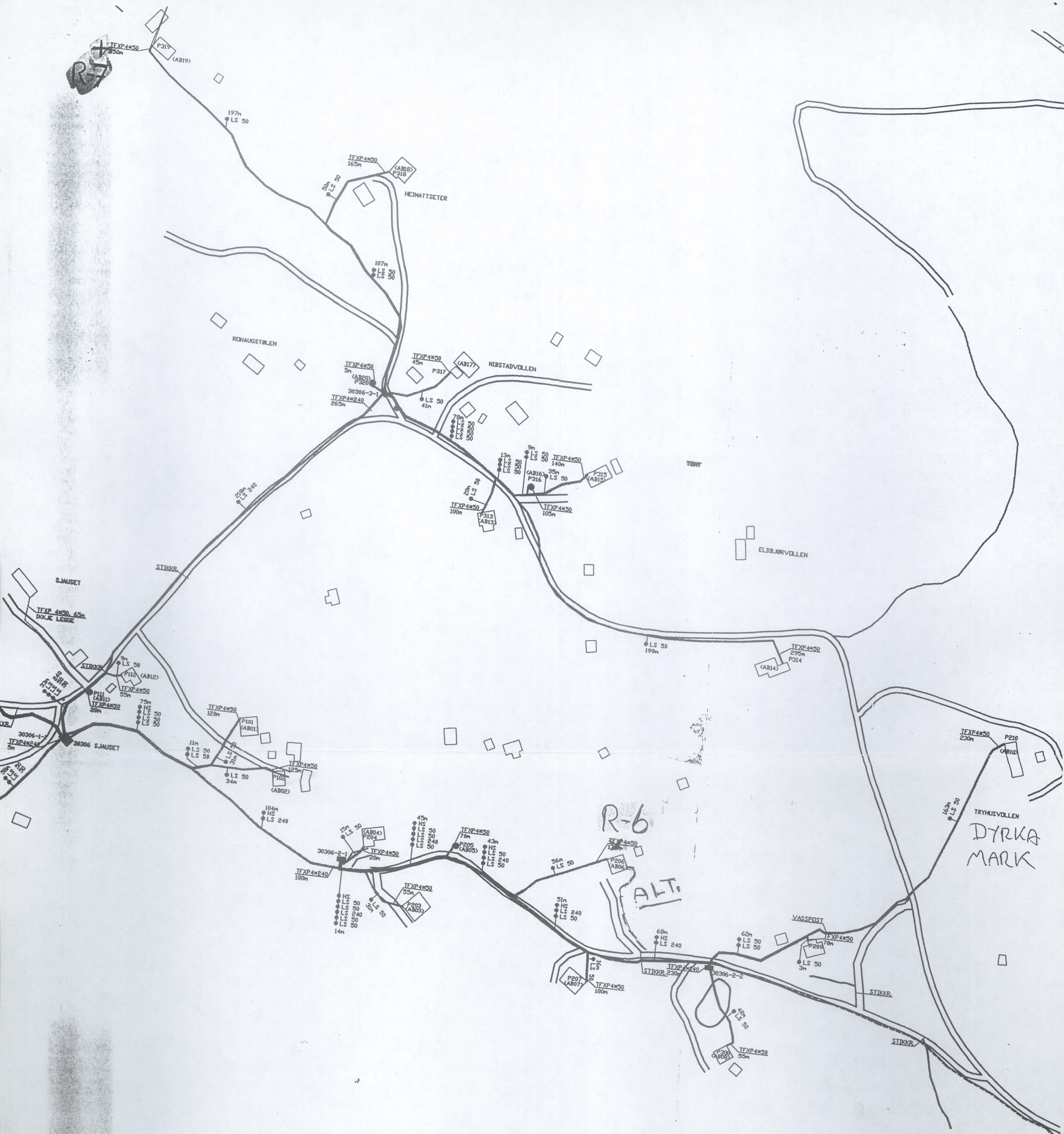

VEDLEGG 2
TRILLERSTAPPEN
1:5000

HALLINGDALSAVI
297.5
283 225

297.5
23600

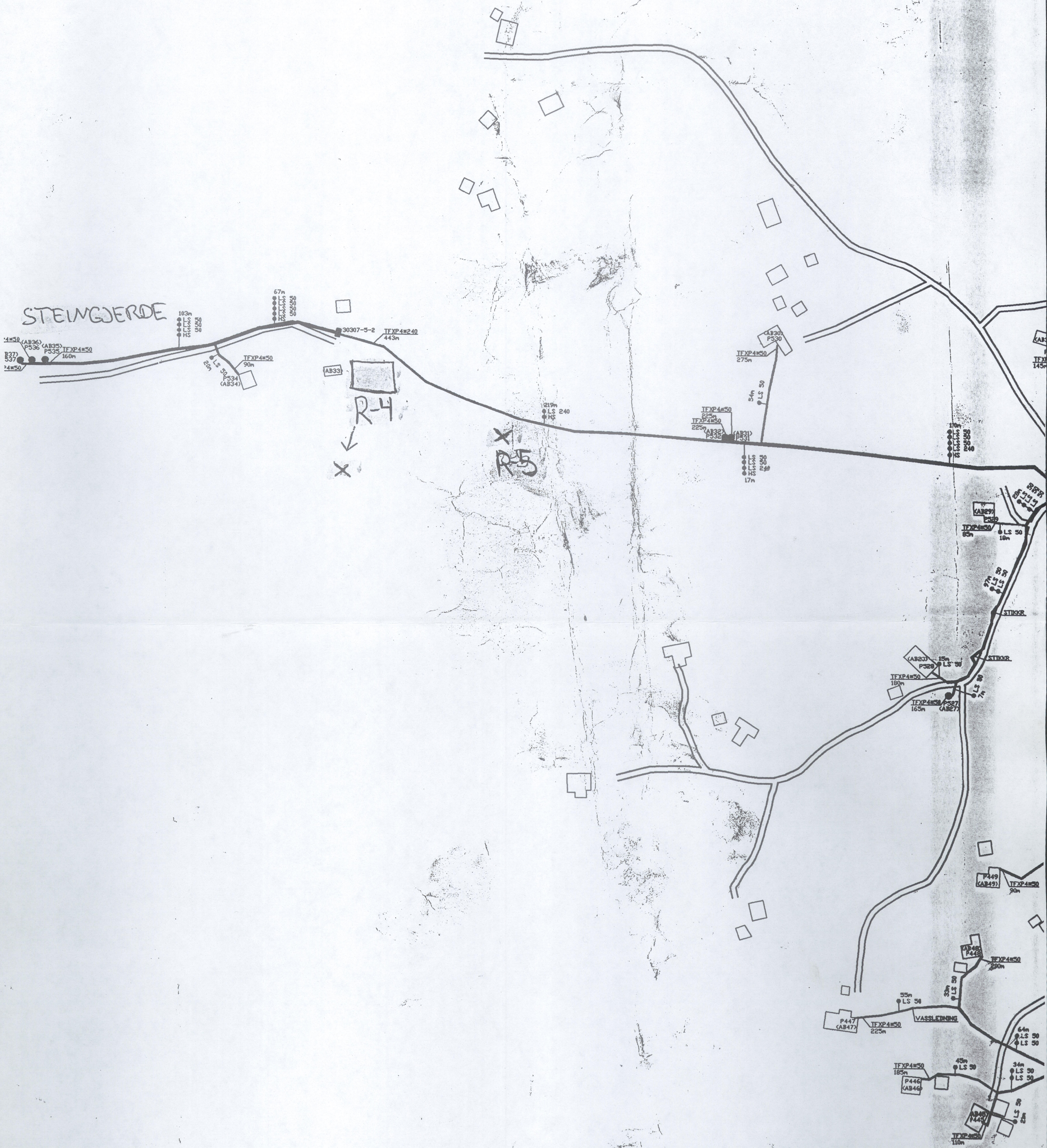
17/32.76.99
x-M
x-H

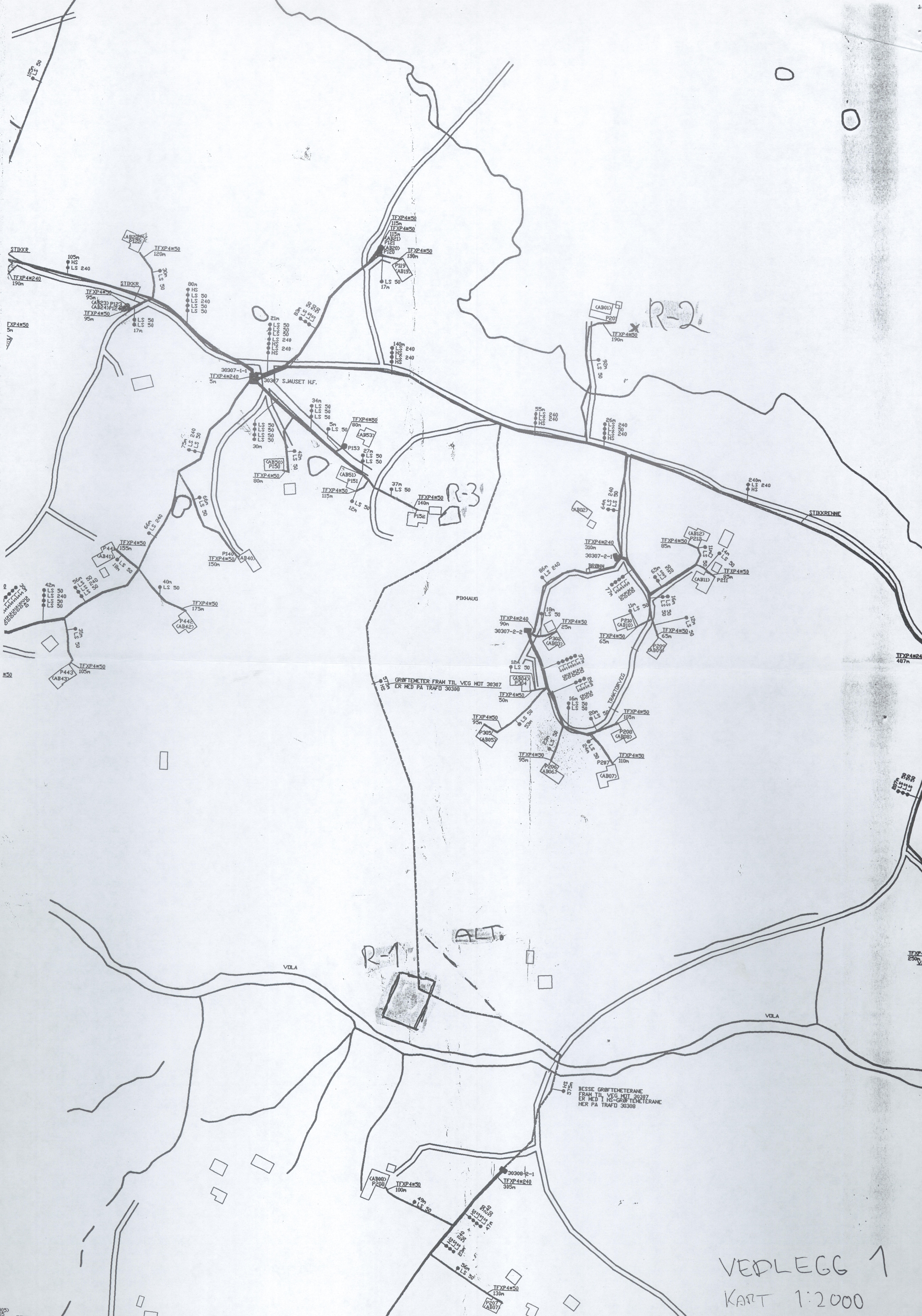
HALVINGDAL KRAFTNETT		DAT
NARVESET - SJAUSET		SIG
AVD: GEL		M=
KARTBLADNR.		REV.
KOORDI- N.V.		
NÅTER 8.H. 307900,22150		

VEDLEGG 1
KART 1:2000

VEDLEGG 1
KART 1:2000

R-2

R-3

R-1

ALT

GRØFTEMETER FRAM TIL VEG MOT 30307
ER MED PÅ TRAFD 30308

DESSE GRØFTEMETERANE
FRAM TIL VEG MOT 30307
ER MED I HS-GRØFTEMETERANE
HER PÅ TRAFD 30308

VEDLEGG 1
KART 1:2000